

**«BÖYÜK ERMƏNİSTAN» UYDURMASI:
TERROR, SOYQIRIMLARI VƏ ÖZGƏ
TORPAQLARINA YİYƏLƏNMƏK «İDEOLOGİYASI»**

YAQUB MAHMUDOV,

*AMEA-nın Tarix İnstitutunun direktoru,
tarix elmləri doktoru, professor*

Ermənilərin əcdadları hesab edilən qəbilələrin yerləşdiyi Yuxarı Fərat vadisi sonralar Urartu dövlətinin, Midiya (Mada) imperiyasının və İran-Əhəməni şahlığının tərkibinə daxil olmuşdur. Əhəməni şahlığının süqutundan sonra Balkan yarımadasından Kiçik Asiyaya köçüb gəlmiş və erməni tarixçilərinin «erməniləşdirdiyi», əslində isə ermənilərin əcdadları olduğu güman edilən (!) qəbilələrin Yuxarı Fərat vadisində kiçik bir knyazlığı yarandı. Zaman keçdikcə regiondakı siyasi hadisələrdən istifadə edərək tədricən güclənən bu knyazlıq (tarixşünaslıqda «erməni çarlığı» da adlandırılır) mənşəcə parfiyalı olan (yəni erməni olmayan!) II Tiqranın (e.ə. 95-55) hakimiyyətinin əvvəllərində qonşu ölkələrə (Kiçik Asiyanın qərbinə və Mesopotamiyaya doğru, yəni şərqə-Azərbaycana doğru yox!!!) işğalçı yürüşlər edərək, qısa bir müddət ərzində öz hakimiyyəti altında olan ərazini genişləndirə bildi. Lakin e.ə. 66-cı ildə Roma sərkərdəsi Pompey II Tiqranın hərbi qüvvələrini darmadağın etdikdən sonra Kiçik Asiyanın şərqində mövcud olmuş bu knyazlıq müstəqil dövlət kimi tarix səhnəsindən silinib getmişdir. Kiçik Asiyanın şərqində ermənilərin yenidən siyasi səhnəyə gəlməsi Xristian dininin yaranması və yayılması dövrünə təsadüf edir. Xristianlığı qəbul etdikdən bir müddət sonra vahid xristian kilsəsindən üz döndərən ermənilər təriqətçi monofizitlərin tərəfinə keçdilər və özlərinin əlahiddə Qriqorian kilsəsini yaratdılar.

Qriqorian kilsəsi, artıq erməni dövlətinin mövcud olmadığı şəraitdə, erməni icmalarının təkə dini deyil, eyni zamanda siyasi himayəçisi funksiyasını da yerinə yetirməyə başladı. Qriqorian kilsəsinin idarə etdiyi ermənilər bu vaxtdan başlayaraq öz mövqelərini qoruyub saxlamaq və təcavüzkar məqsədlərinə nail olmaq üçün şəraitin dəyişməsindən istifadə edərək, başqa sözlə «küləyin istiqamətindən» asılı olaraq həmişə daha güclü xarici qüvvəyə sığınmaq yolunu tutdular. Belə ki, ermənilər Xilafət işğalları zamanı Bizansa qarşı ərəb xəlifələri ilə sövdələşməyə girdilər. Ərəb xəlifələri Bizansa qarşı təriqətçi-monofizit erməniləri müdafiə etdilər. Beləliklə, Qriqorian kilsəsi öz təsir dairəsini genişləndirmək və keçmiş erməni knyazlığını dirçəltmək üçün ilk dəfə ərəb işğalları dövründə fəallaşdı.

Qonşularına xəyanət edərək ərəb xəlifələrinə sığınan və yadelli təcavüzkarlar tərəfindən müdafiə olunan Qriqorian kilsəsi öz missionerləri vasitəsilə qonşu ərazilərdə, o cümlədən Azərbaycan dövləti olan Qafqaz Albaniyasının qərb-dağlıq ərazilərində (indiki Dağlıq Qarabağda və indiki Ermənistan Respublikasının mövcud olduğu Qərbi Azərbaycan torpaqlarında) yaşayan yerli alban-xristian əhali arasında qriqorianlığı yaymağa başladı. Zaman keçdikcə zorla qriqorianlaşdırılmış alban-Azərbaycan tayfalarının erməniləşdirilməsinə başlandı. Bununla da Xilafət dövründə Qriqorian kilsəsinin dini təsir dairəsi Cənubi Qafqaza doğru genişlənməyə başladı. Qriqorian missionerlərinin gəlişi ilə Cənubi Qafqaz əvvəlcə dini toqquşmalar, bunun dalmca etnik qarşıdurmalar, daha sonralar isə soyqırımları dövrünə qədəm qoydu. Ərəb xilafəti zəiflədikdən sonra Qriqorian kilsəsi Azərbaycan türk dövlətlərinə - Qaraqoyunlulara, Ağqoyunlulara, Səfəvilərə və nəhayət, Osmanlı imperiyasına sığındı.

Azərbaycan Qaraqoyunlu dövlətinin başqa etnoslara, dinlərə dözümlü münasibətindən və himayəsindən istifadə edən Qriqorian kilsəsi 1441-ci ildə öz mərkəzini - erməni katolikosluğunu Azərbaycan torpağına (indiki Ermənistan Respublikasının ərazisinə) - Eçmiədzinə köçürdü. Sonralar, Azərbaycan Ağqoyunlu və Səfəvi hökmdarları da qaraqoyunluların siyasətini davam etdirərək erməniləri və erməni katolikoslarını himayə etdilər.

Ermənilər Səfəvi dövlətində, xüsusilə Şah Abbas (1587-1629) dövründə daha mühüm mövqelər ələ keçirdilər. Beləliklə, Qaraqoyunlu, Ağqoyunlu və Səfəvi dövlətlərinin, Osmanlı imperiyasının himayəsi sayəsində Azərbaycanda, Anadoluda, İran ərazisində, Cənubi Qafqazda Qriqorian kilsəsi və ermənilərin mövqeyi xeyli gücləndi. Tarixi «ənənələrinə» sadıq qalan ermənilər qərb dövlətlərinin antitürkiyə siyasəti gücləndikcə Osmanlı dövlətinə də xəyanət etdilər. Beləliklə, vaxtı ilə Qaraqoyunlu, Ağqoyunlu, Səfəvi, Osmanlı dövlətlərinə xidmət edən ermənilər növbəti dəfə mövqelərini dəyişib qərb hökmdarlarına «xidmət» göstərdilər və Osmanlı imperiyasına arxadan zərbə vurulmasında fəal iştirak etdilər. Ermənilərin qərb dövlətlərinin əlində Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı alətə çevrilməsi dövrü başladı. Çar Rusiyası Cənubi Qafqazda işğalçılıq müharibələrinə başladığıda Qriqorian kilsəsi və ermənilər bu dəfə yeni təcavüzkarın tərəfinə keçdilər. Lakin budəfəki xəyanət adi xəyanət deyildi! Ermənilər bu dəfə silahlı dəstələr yaradaraq Rusiya qoşunlarının tərkibində Azərbaycan dövlətlərinə və Osmanlı imperiyasına qarşı hərbi əməliyyatlarda iştirak etdilər. Bu yolla Azərbaycan və Anadolu türklərinə qarşı kütləvi qırğınlar həyata keçirdilər.

Çar Rusiyasının ermənilərə arxa durması nəticəsində Azərbaycanın xristian alban əhalisinin zorla qriqori-anlaşdırılması və alban kilsəsinin təqib olunması gücləndi. Bununla yanaşı, silahlı erməni quldur dəstələrinin Azərbaycanda və Şərqi Anadoluda dinc türk-müsəlman əhalisinə qarşı soyqırımları dövrü başladı. Çar Rusiyası ermənilərin və Qriqorian kilsəsinin bu «xidmətlərini» nəzərə alaraq Osmanlı imperiyası və Qacarlar İran

ərazisindən erməniləri kütləvi surətdə Şimali Azərbaycana, xüsusilə İrəvan, Qarabağ, Şirvan, Bakı, Gəncə və Naxçıvan xanlıqlarının ərazilərinə köçürdü.

Sonralar çar hökuməti erməniləri Azərbaycan torpaqlarına Rusiya dövlətinin xüsusi nəzarətində, mütəşəkkil qaydada köçürür və onlara hər cür qayğı göstərilirdi. Məsələn, İran və Türkiyə ərazisindən hərəkətə başlayan erməni köçlərini bütün yol boyunca Rusiyanın mühafizə dəstələri müşayiət edir, onlara adambaşına pul və ərzaq paylanır, köç üçün nəqliyyat ayrılır, ən münbit Azərbaycan torpaqları onlara verilir və bütün vergilərdən azad olunurdular. Beləliklə, Çar Rusiyası XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq 1873-cü ilədək Cənubi Qafqaza, əsasən Şimali Azərbaycan torpaqlarına 334.242 nəfər erməni köçürdü. Sonralar Azərbaycan torpaqlarında xristianlaşdırma siyasəti daha da sürətləndirildi. Bunu arxiv sənədləri çox aydın təsdiq edir. Belə ki, Cənubi Qafqazda erməni köçkünlərinin sayı 1886-cı ildə 690.615 nəfərə, 1897-ci ildə 786.447 nəfərə, 1916-cı ildə isə 1.211.145 nəfərə çatdırıldı. Bu qanlı siyasəti rusların özləri də təsdiq edirlər. Məsələn, N.N. Şavrov hələ 1916-cı ildə yazırdı: «Zaqafqaziyada yaşayan 1 milyon 300 min nəfər erməninin 1 milyonu yerli deyildir. Və onlar vilayətə bizim tərəfimizdən köçürülməklər». Ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsinin əsas təşkilatçılarından biri olan A.S. Qriboyedov isə Rusiya imperatoruna belə məsləhət verirdi: «Əlahəzrət, olmaya mərkəzi rus torpaqlarında ermənilərin məskunlaşmasına icazə verəsiniz. Onlar elə tayfadırlar ki, bir neçə on il yaşadığından sonra dünyaya hay-küy salacaqlar ki, bura bizim qədim dədə-baba torpaqlarımızdır».

Beləliklə, Çar Rusiyası Cənubi Qafqazın etnik tarixində zorla dəyişiklik əmələ gətirdi: Azərbaycan torpaqlarında yeni bir etnos-erməni etnosunu məskunlaşdırdı. Gülüstan (1813) və Türkmənçay (1828) müqavilələrinə əsasən, Azərbaycan torpaqları Rusiya ilə Qacarlar İrəvan arasında bölüşdürüldükdən və Azərbaycan müstəqil dövlətləri-xanlıqları aradan qaldırıldıqdan sonra Çar Rusiyası Azərbaycan xalqına qarşı növbəti cinayətə əl atdı, ermənilərə isə növbəti «bəxşiş» verdi: Azərbaycan torpaqlarında (Naxçıvan və İrəvan xanlıqlarının əraziləri əsasında) «Erməni vilayəti» adlı qondarma inzibati idarə vahidi yaratdı. Yeri gəlmişkən, çar I Nikolay «Erməni vilayətinin yaradılması haqqındakı sərəncamı 1828-ci il martın 21-də Azərbaycan xalqının Novruz bayramı günü imzaladı. Məhz Novruz bayramı günü iki Azərbaycan xanlığının ləğv edilib, bu Azərbaycan torpaqlarında köçürülüb gətirilmiş ermənilər üçün xüsusi bir vilayət yaradılması xalqımız üçün həm də mənəvi təhqir idi. «Erməni vilayəti»nin nə qədər qondarma bir qurum olduğunu belə bir fakt da sübut edir ki, Çar Rusiyası o zaman İran və Türkiyədən nə qədər erməni köçürüb gətirsə də, yəni də bu vilayətin əhalisinin 76,24 %-i azərbaycanlı idi. «Erməni vilayəti»ndə 1125 kənd vardı. Onlardan 1111-i Azərbaycan kəndi idi və bu kəndlərdə ancaq azərbaycanlılar yaşayırdılar. Vilayətin qalan 14 kəndində isə azərbaycanlılarla qarışıq şəkildə köçürülüb gətirilmə ermənilər yaşayırdılar. Yeri gəlmişkən, həmin kəndlərin də bir çoxunun adları Azərbaycan-türk mənşəli idi. Bununla belə, «Erməni vilayəti»ni yaratmaqla Çar Rusiyası yenidən işğal etdiyi Azərbaycan torpaqları ilə Osmanlı imperiyası arasında «xristian səddi» çəkdi. Eyni zamanda, tarixi Azərbaycan ərazisində gələcək erməni dövlətinin əsasını qoydu. Bunun ardınca, 1836-cı ildə erməni Qriqorian kilsəsinin təhriki ilə müstəqil alban kilsəsi ləğv olundu. Çar Rusiyası tərəfindən himayə və müdafiə olunan ermənilər bu vaxtdan etibarən Azərbaycanda və Anadoluda türk-müsəlman əhaliyə qarşı kütləvi qırğınlara başladılar.

«Böyük Ermənistan» «doktrinası» ilə zəhərlənmiş erməni millətçiləri XIX əsrin sonlarında Qriqorian kilsəsinin «xeyir-duası» ilə daha mütəşəkkil fəaliyyətə başladılar. Bir-birinin ardınca millətçi-terrorçu erməni partiyaları («Hnçaq», «Daşnaksütyun» və s.), cəmiyyətləri və terrorçu qrupların yaradılması dövrü başladı. Məsələn, 1887-ci ildə yaradılmış «Hnçaq» adlı erməni-millətçi partiyası öz proqramında Osmanlı imperiyası ərazisində müstəqil erməni dövləti yaratmağı qarşısına başlıca məqsəd qoymuşdu. Bu məqsədə nail olmaq üçün əsas vasitə terror aktlarının həyata keçirilməsi olmalı idi. Maraqlıdır ki, ermənilər ilk terror aktlarından birini onların «siyasətini» dəstəkləmədiyi üçün Qafqazın mülki işlər rəisi, knyaz Qolitsına qarşı həyata keçirdilər (14 oktyabr, 1903-cü il). 1890-cı ildə yaradılmış digər millətçi-terrorçu erməni partiyası olan «Daşnaksütyun» da Türkiyə ərazisində müstəqil erməni dövləti yaratmağı özünün əsas vəzifəsi elan etmişdi. Bu planı həyata keçirmək üçün Osmanlı imperiyası ərazisində «Böyük Ermənistan» təbliğatı gücləndirilməli, silahlı terror dəstələri yaradılmalı, hökumət idarələrinin talan və qarət edilməsinə başlanılmalı idi.

«Daşnaksütyun» partiyası, faktiki olaraq, hər biri 10 nəfər «döyüşçüdən» - terrorçudan təşkil olunmuş silahlı dəstələrdən ibarət idi. Başqa sözlə, «Daşnaksütyun» siyasi partiya deyil, silahlı terror təşkilatı idi. «Hnçaq» və «Daşnaksütyun» terrorçuları Şərqi Anadolu və Azərbaycan kəndlərini çapıb-talamaqda bir-biri ilə rəqabət aparır, «yarışırdılar». Rəsmi proqramlarında terroru qarşılarına vəzifə qoyan bu partiya və cəmiyyətlər «türkə ölüm» çağırışı ilə tarixin ən qanlı cinayətlərinə başladılar.

Zaman keçdikcə «Böyük Ermənistan» xəstəliyinə tutulmuş erməni terrorçuları onların mənafeyini təmin etməyən qeyri-türk millətlərinin nümayəndələrinə qarşı da qəsdlər törətməyə başladılar. Birinci Dünya müharibəsi (1914-18) dövründə Osmanlı imperiyasının aradan götürülməsinə ümid edən ermənilər vətəndaşları olduğu və hər zaman himayə və qayğı gördükləri Türkiyə dövlətinə xəyanət edərək Osmanlı imperiyasına qarşı vuruşan Çar Rusiyası və digər böyük dövlətlərlə geniş əlaqə yaradaraq ümumdünya tarixinin ən qanlı cinayətlərini törətdilər.

Çar Rusiyasının silahlandığı və digər böyük dövlətlər tərəfindən müdafiə olunan erməni-daşnak quldur dəstələri Şərqi Anadoluda və Azərbaycanda (həm şimalda, həm də cənubda) türk-müsəlman əhalini kütləvi surətdə qırmağa başladılar. Naxçıvan, İrəvan, Zəngəzur, Qarabağ, Urmiya, Salmas, Xoy, Maku və digər yaşayış

məntəqələrində yüz minlərlə Azərbaycan türkü, o cümlədən uşaqlar, qadınlar, qocalar məhv edildi. Bakıda hakimiyyəti ələ keçirən daşnak S.Şaumyan I Dünya müharibəsi cəbhələrindən qayıdan erməni zabit və əsgərlərini səfərbərliyə alaraq Azərbaycan xalqına qarşı tarixin ən dəhşətli soyqırımlarından birini törətdi. Şimali Azərbaycanın bütün bölgələrində, o cümlədən Bakı, Şamaxı, Göyçay, Kürdəmir, Quba, Salyan, Lənkəran və başqa yerlərdə türk-müsəlman əhali əvvəlcədən düşünülmüş plan əsasında kütləvi surətdə ucdantutma məhv edildi, xalqın min illər boyunca yaratdığı maddi və mənəvi sərvətlər məhv və talan olundu.

I Dünya müharibəsi başa çatdı. Böyük Atatürk Türkiyəni xilas etdi. Böyük dövlətlərin həmişə bir alət kimi istifadə etdikləri erməni millətçilərinin «Böyük Ermənistan» yaratmaq niyyəti iflasa uğradı. Bununla belə, o zamankı mürəkkəb tarixi şəraitdə müstəqil Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti xoş məram nümayiş etdirdi. 1918-ci il mayın 29-da Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən biri və keçmiş Azərbaycan dövlətlərindən olan İrəvan xanlığının paytaxtı olmuş İrəvan şəhərini ermənilərin «bir siyasi mərkəzləri olması» xatirinə onlara güzəştə getdi. Beləcə, ermənilərə 100 il bundan əvvəl öz torpağında yer verən Azərbaycan bu dəfə onlara paytaxt şəhəri də bağışladı. Beləliklə, tarixdə ilk dəfə olaraq, 1918-ci ildə Cənubi Qafqazda-tarixi Azərbaycan ərazisində erməni dövləti yaradıldı. Lakin daşnaklar bununla kifayətlənmədilər. Növbəti xəyanət və növbəti dəfə torpaq qoparmaq üçün məqam gözlədilər. Azərbaycana Denikinin hücum təhlükəsi yarandıqda, ermənilər dərhal onun tərəfinə keçdilər və ağqvardiyaçı generalı Azərbaycana dəvət etdilər. Bu «siyasət» iflasa uğradıqdan sonra da Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı yeni-yeni ərazi iddiaları qaldırdılar.

Sovet-bolşevik rejimi Çar Rusiyasının ənənəvi siyasətinin davamı olaraq erməniləri daim himayə və müdafiə etdi. Ermənistan Sovet Sosialist Respublikasının yaradıldığı Qərbi Azərbaycan torpaqlarında bu torpaqların əsl sahibləri olan azərbaycanlılara qarşı növbəti təqiblər və zorakılıqlar dövrü başladı. Nəhayət, öz torpaqlarında ermənilərə yer vermiş azərbaycanlıların kütləvi surətdə doğma yurdlarından deportasiyası həyata keçirildi. Ermənilər Qərbi Azərbaycan torpaqlarında daha da möhkəmləndilər. Sovet dövründə Azərbaycan torpaqları hesabına daim yeni-yeni ərazilər ələ keçirən ermənilər Türkiyə Cümhuriyyətinə qarşı da ərazi iddialarını davam etdirdilər. Xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən türk diplomatlarına qarşı terror aktları həyata keçirildi. Dünya sosializm birliyinin və Sovet ittifaqının dağılması ərəfəsində qarşılıqlı Azərbaycanın yeni ərazilər, o cümlədən Dağlıq Qarabağı qoparmaq məqsədini qoymuş erməni-daşnak millətçiləri və terrorçuları yenidən fəallaşdılar. Ermənilərin çirkin məqsədlərinə xidmət edən M. Qorbaçov Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevi Sovet İttifaqının ali rəhbərliyindən - Siyasi Bürodan uzaqlaşdırdı. Azərbaycan xalqının qatili M. Qorbaçovu ələ alan erməni millətçilərinin təhriki ilə, 1918/20 - ci illərdə olduğu kimi, Dağlıq Qarabağda sifarişlə separatçı-erməni terrorçularının qiyamı təşkil edildi. Eyni zamanda, Qərbi Azərbaycanın yerli sakinləri olan azərbaycanlıların tarixi vətənlərindən deportasiyası da başa çatdırıldı. XIX yüzilliyin əvvəlində əhalisinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan türkü olan indiki Ermənistan Respublikasının ərazisində hazırda bir nəfər də olsun azərbaycanlı qalmamışdır. Azərbaycanlılara məxsus olan bütün tarixi abidələr məhv edilmiş, yer adları dəyişdirilmişdir. Bütün bunlar müasir dünyanın gözləri qarşısında baş vermişdir!

Qorbaçovu və Kreml rejimini öz əllərində oyuncağa çevirmiş ermənilər bütün Sovet imperiyasında azadlıq hərəkatının önündə gedən Bakıya iri qoşun kontingentinin yeridilməsinə və 20 Yanvar 1990-cı il qırğınının həyata keçirilməsinə nail oldular. 20 Yanvar qırğınında Kreml rejiminin qəsdən azərbaycanlılara divan tutmaq məqsədilə Şimali Qafqazdan səfərbərliyə aldıkları ehtiyatda olan erməni əsgər və zabitləri xüsusi «fəallıq» göstərdilər. Erməni millətçiləri və terrorçuları 1990-93 - cü illərdə Azərbaycanda baş alıb gedən hərəc-mərclikdən və hakimiyyət çəkişmələrindən istifadə etdilər. Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış sərhədlərini pozaraq, ölkəyə müdaxilə etmiş Ermənistan silahlı birləşmələri Rusiya hərbi qüvvələrinin bilavasitə yaxından köməyi ilə Dağlıq Qarabağı və ətraf rayonları, respublika ərazisinin 20 faizini işğal etdilər. Bir milyondan çox Azərbaycan vətəndaşı doğma yurd-yuvasından didərgin salındı, öz Vətəninə qaçqına və məcburi köçkünə çevrildi. 1992-ci ilin 26 fevralında - 20-ci yüzilliyin sonuna yaxın bütün dünyanın gözləri qarşısında qəddarlığı ilə misli görünməmiş Xocalı soyqırımını törətdilər. İşğal aktını pərdələmək üçün Dağlıq Qarabağda oyuncaq «respublika» yaradıldı. Dağlıq Qarabağ separatçı-terrorçu qruplarının rəhbərləri (R. Köçəryan və b.) Ermənistanda da hakimiyyəti ələ keçirdilər.

İkili standartlar və «xristian həmrəyliyi»nin beynəlxalq münasibətlərdə mühüm rol oynadığı müasir dövrdə, beynəlxalq hüquq normalarına açıq-aşkar zidd olaraq Azərbaycan torpağı olan Dağlıq Qarabağ erməni separatçı-terrorçularının əlində qalmaqdadır. Erməni millətçiləri isə Türkiyə və Azərbaycana qarşı yeni ərazi iddiaları irəli sürməkdə davam edirlər. İkili standartlar dünyasında erməni terrorçularının Azərbaycan və Türkiyə ərazisində 200 ildən artıq bir müddət ərzində törətdikləri soyqırımları, deportasiyaları, vəhşiliklər, tarixi abidələrin, yaşayış məskənlərinin yerlə-yeksan olunması faktları qulaqardına vurulur. «Xristian həmrəyliyi» nümayiş etdirilərək erməni yalanları, saxtakarlıqları həqiqət kimi qəbul olunur. Elə bunun nəticəsidir ki, xarici qüvvələr tərəfindən müdafiə olunan erməni separatçı-terrorçuları və beynəlxalq terroru dəstəkləyən Ermənistan Respublikası Cənubi Qafqazda təhlükəli gərginlik ocağına çevrilmişdir.

Beynəlxalq terrorun ən yaşlı və ən «təcürbəli» dəstələri olan erməni terror təşkilatları himayə olunduqca, «Böyük Ermənistan» «doktrinası» ilə zəhərlənən erməni-daşnak terror qrupları və təşkilatları Beynəlxalq antiterror alyansının diqqətindən kənar qaldıqca, regionda və dünyada gərginlik də aradan qalxmayacaq, bəşəriyyət terror təhlükəsindən qurtulmayacaqdır. Müasir dünyanın görkəmli dövlət xadimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev özünün bütün yüksək səviyyəli görüşlərində, nitq və çıxışlarında ermənilərin Cənubi Qafqaza gəlmə olduğunu,

onların bu ərazidə məskunlaşmasından sonra regi onda gərginliyin artdığını, müasir Ermənistan Respublikasının və nəzarətdən kənar qalmış oyuncaq Dağlıq Qarabağ rejiminin terror yuvalarına çevrildiyini xüsusi olaraq vurğulayır. Zəngin tarixi biliyə malik olan Azərbaycan Prezidenti indiki Ermənistan Respublikasının tarixi Azərbaycan torpağında-keçmiş İrəvan xanlığının ərazisində yarandığını bütün dünyaya bəyan edir. Ölkə başçısı bütün müvafiq strukturları erməni saxtakarlarına qarşı informasiya müharibəsində hücumla keçməyə çağırır. Erməni faşizmi üzərində qələbə çalmaq, doğma torpaqlarımızı azad etmək üçün öncə informasiya müharibəsində qalib gəlmək gərəkdir. Bütün xalqımız ölkə başçısının çağırışına cavab verməli, iqtisadi və hərbi cəhətdən qüdrətli Azərbaycan dövləti yaratmaq üçün onun ətrafında sıx birləşməlidir. Tarixi həqiqəti dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaqla in formasiya müharibəsində qələbə və hərbi-iqtisadi cəhətdən qüdrətli Azərbaycan dövləti yaratmaq! Terror, soyqırımları və zorla özge torpaqlarına yiyələnməyə çalışan erməni faşizmini diz çökdürmək üçün yeganə düzgün yol məhz bu yoldur.